

Andornaktálya-Maklár-Nagytálya
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Társulás
szakmai beszámolója
2018. évről

A szolgálat működésének célja, nyújtott szolgáltatások

Andornaktálya-Maklár-Nagytálya Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Társulás célja, hogy a hatályos szociális és gyermekvédelmi törvények valamint végrehajtási rendeleteik, továbbá a fenntartó önkormányzatok rendeleteinek megfelelően ellássa a településen élők körében a szociális illetve gyermekvédelmi feladatokat.

A szakmai feladatok meghatározásában két törvény rendelkezései irányadóak. A családsegítő szolgáltatás esetében az 1993. évi III. tv. 64.§-a, a gyermekjóléti szolgáltatás esetében az 1997. évi XXXI. tv. 39-40 §-a.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt komplex szolgáltatást. Elsődleges feladatai közé tartozik a krízishelyzetekhez vezető okok megelőzése, a már kialakult krízishelyzet megszüntetése, valamint a családsegítőhöz segítségért fordulók életvezetési képességnek megőrzése.

Családsegítés keretében az alábbi szolgáltatásokat biztosítjuk:

- a.) szociális, életvezetési, mentálhigiénés, jogi, pszichológiai tanácsadást, illetve az ezekhez való hozzájutást,
- b.) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését és igénylését,
- c.) különböző pénzügyi támogatások és ellátások ügyintézését, mint pl. nyugdíj, családtámogatások, stb.,
- d.) segítséget nyújtunk a rezsihátralékok kezelésében,
- e.) családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, ami gondozási terv alapján folytatott többszöri találkozást és munkát jelent,
- f.) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, a lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a szenvedélybetegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- g.) adományok gyűjtését és a rászorulókhöz eljuttatását.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Fenti feladatokat szolgálatunk szociális segítő munkával, valamint szolgáltatási és szervezési tevékenységgel látja el.

Szociális segítőmunka

A szociális segítőmunka a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló segítő folyamat, mely során a családsegítő az igénybe vevő problémájának megoldása érdekében feltérképezi és mozgósítja, majd koordinálja az ügyfél és környezete erőforrásait, valamint azokat a szolgáltatásokat (szolgáltatókat) amelyek bevonhatók a célok elérésébe. Mindez a családokban felmerülő összes szociális probléma egységes szemléletben történő vizsgálatát követeli meg. Egy családot egy családsegítő gondoz, akinek a család minden tagjával kapcsolatos nehézségekre, problémákra rálátása van, így komplex segítő tevékenységet képes folytatni.

Adatok, elemzés

2018-ban a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál Andornaktályán 98 fő fordult meg. Közülük 15 fő esetében került sor együttműködési megállapodás megkötésére.

1. táblázat- Együttműködési megállapodással rendelkezők

nem, kor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-62	62 felett	összesen
férfi			1	1			1	1	2	6
nő		1	4	3			1			9
összesen		1	5	4			2	1	2	15

Azon ügyfeleinket, akik problémájának megoldása nem igényel havi háromszori találkozást egyszeri alkalommal történő tájékoztatással, segítségnyújtással segítjük, pl. nyugdíj ügyintézés, egészségkárosodás okozta leszázalékolás, álláskeresés, közvetítés nevelési tanácsadóba, ingyenes jogsegítő szolgálathoz, mediátorhoz, stb.

Hozott problémák

A hozott problémák esetében a táblázat a halmazott adatokat tartalmazza, tehát minden olyan probléma megjelenik, amelyik az ügyfelekkel való munka során feltárássra kerül.

2. táblázat- Ügyfelek által hozott problémák

Életviteli	17
Családi-kapcsolati konfliktus	38
Gyermeknevelési	11
Magatartászavar, teljesítményzavar	4
Fogyatékoság	2
Lelki-mentális	11
Egyéb egészségügyi probléma	15
Foglalkoztatással kapcsolatos	20
Anyagi (megélhetés, lakhatás)	30
Ügyintézésrel kapcsolatos	36
Információkérés	37
Összesen	221

Tavalyi évben kiugróan magas számban foglalkoztunk **családi-kapcsolati konfliktusokkal**, melyek többsége sajnos olyan súlyosságú volt, hogy szükség volt **hatósági eljárást** kezdeményeznie szolgálatunknak.

Sok ügyfelünk kért **információt**, illetve **segítséget ügyintézéséhez**.

A **lelki-mentális problémák** legtöbbször az ügyféllel való munka során kerülnek felszínre. A felnőtt ügyfeleknél ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy képtelenek reálsan látni helyzetüket, illetve az abból kivezető utat. Rossz élethelyzetük negatívan hat lelki-mentális állapotukra.

Kiskorú ügyfeleinknél sok esetben tapasztaljuk, hogy az iskolai vagy családi konfliktusukat nehezen tudják lelkileg feldolgozni, a családon beüli működési problémák esetükben elsősorban iskolai hiányzásban, vagy magatartászavarban jelennek meg.

2018-ban 11 esetben tártunk fel **gyermeknevelési problémát**. Ebből 6 esetben volt szükség a gyermekkel is foglalkozni alapellátás keretében. A többi esetben elegendő volt a szülők számára **nevelési tanácsokat** adni, annak érdekében, hogy a probléma megoldódjon. Általánosságban elmondható, hogy a szülők helytelenül viszonyulnak gyermekeik viselkedési problémáihoz, illetőleg többségük nem rendelkezik olyan eszközökkel, amellyel hatékonyan kezelhetné a gyermekeivel kapcsolatosan felmerülő problémákat.

Magatartás és/vagy teljesítményzavart 4 kiskorú esetében regisztráltunk, közülük 1 gyermek már rendelkezett tanulási zavarokkal kapcsolatos szakértői véleménnyel. Szinte minden esetben a közoktatási intézmények jelzik, hogyha ilyen zavart tapasztalnak és azon kiskorúak esetében, akiknek nincs szakértői véleményük, a mi segítségünket kérik a probléma pontosabb feltérképezésében. Ezeknek a gyerekeknek sajnos mindegyike beilleszkedési zavarral is küzd, hiszen tanulmányi problémáik és magatartási zavarai miatt sokszor kerülnek konfliktusos helyzetbe mind kortársaikkal, mind tanáraikkal.

Szolgálatunk látáskörében 2018-ban összesen 7 fő **szenvedélybeteg** ügyfél volt, mindegyikük felnőtt.

Ügyfeleink közül 5-en küzdenek olyan **egészségügyi problémával**, mely kihat mindennapi életvitelükre. Ebbe a kategóriába tartoznak a megváltozott munkaképességű felnőttek illetve a fogyatékossgal élők is.

Szakmai tevékenységek

3. táblázat - Szakmai tevékenységek:

Szakmai tevékenységek	Igénybe vevők (halmozott adat)
Segítő beszélgetés	107
Információnyújtás	101
Tanácsadás	87
Ügyintézéshez segítségnyújtás	65
Családlátogatás	55
Közvetítés más szolgáltatáshoz	24
Közvetítés ellátásokhoz	35
Adományközvetítés	127
Szociális segítő tevékenység	49
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	15
Összesen	665

A fenti adatokból látszik, hogy a **segítő beszélgetés**, az **információnyújtás**, a **tanácsadás** és az **ügyintézésben való segítségnyújtás** a leginkább jellemző a gondozás során végzett szakmai munkára. Míg az információnyújtás rövid, önmagában álló interakciót jelent az ügyfél és a

szakember közt, addig a tanácsadás és a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent.

Jelentős számú a **családlátogatás** tevékenység, amely azt jelenti, hogy ügyfeleinket többször is meglátogatjuk otthonukban.

Az **esetmegbeszélés** valamint az **esetkonferencia** kiváló módja annak, hogy az érintettek egy időben összeülve ugyanazt a problémát megismerjék és összehangolt választ tudjanak adni rá.

A járási központokban elérhető **speciális szolgáltatásokba**: mint mediáció, családterápia, párterápia több családot is továbbirányítunk.

Szolgáltatásaink között az **adományozást** is kiemelten fontosnak tartjuk a rászoruló családok számára. Tavalyi év során több alkalommal juttatunk el számukra nem csupán élelmiszereket (Élelmiszerbankon keresztül), hanem játékokat, ruhaneműket és egyéb használati tárgyakat is.

Hatósági intézkedés

A 2016. január 1-jén hatályba lépett törvényi változások valamint a család- és gyermekjóléti központok létrejöttével a hatósági intézkedésekhez (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás) kapcsolódó tevékenységek megszervezését, koordinálását már nem a gyermekjóléti szolgálat munkatársa végzi, hanem a járás székhelyén működő központok **esetmenedzserei** látják el.

Gyermekekre vonatkozó gondozásnál, ha a szolgálatnál önkéntesen vállalt segítő tevékenység a szülő vagy a gyermek együttműködésének hiányában nem vezet eredményre, a veszélyeztetettséget nem lehet megszüntetni, de a gyermek nevelkedése a családon belül még biztosítható, akkor a szolgálat családsegítője jelzéssel él a járási családsegítő- és gyermekjóléti központ felé. A jelzést követően a gyermek ügyében érintett szakemberek, a szülők és a központ esetmenedzsere **esetkonferencia** keretében átbeszéli a felmerült problémát és közösen döntést hoznak, hogy szükséges-e a gyermek **védelembe vétele**.

Amennyiben a szakemberek szükségesnek látják a védelembe vételt, akkor a központ esetmenedzsere erről megteszi javaslatát a járási gyámhivatal felé. Amennyiben a gyámhatóság indokoltnak tartja a védelembe vétel elrendelését, akkor az esetmenedzser gondozási-nevelési tervet készít, melyben feladatokat határoz meg mind a szakembereknek, mind a szülőknek, mind a gyerekeknek, annak érdekében, hogy a hatósági intézkedést szükségessé tevő probléma mihamarabb megoldódjon. Ezt követően koordinálja, felügyeli a segítő folyamatot. A szolgálat családsegítője ez esetben részfeladatokat lát el, melyről beszámol az esetmenedzser számára.

2018-ban Andornaktályán 2 védelembe vett gyermekkel foglalkozott a gyermekjóléti szolgálat, illetve 7 gyermek esetében indult ilyen jellegű hatósági intézkedés.

Szervezés

A szolgálatnak továbbra is feladata a **veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése**, mely feladat során figyelemmel kísérjük a településen élő családok, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti- és szociális ellátások illetve szolgáltatások iránti szükségletét.

Munkánk hatékonysága nagymértékben függ a jelzőrendszeri tagok együttműködési készségétől. 2017-ben 33 alkalommal érkezett jelzés szolgálatunkhoz régi és új esetekben egyaránt.

4. táblázat – A jelzőrendszer által küldött jelzések

Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma
Egészségügy	5
Szociális szolgáltatók	9
Köznevelési intézmény	9
Rendőrség	2
Önkormányzat	7
Állampolgár	1
Összesen:	33

A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés eredményeként 2017-ben 6 alkalommal valósult meg **szakmaközi megbeszélés** és egy esetben **éves szakmai tanácskozást** tartottunk, melynek eredményeként elkészült az **éves jelzőrendszeri intézkedési terv** Andornaktályára vonatkozólag.

Programok megvalósulása

A törvény által megfogalmazott további feladatunk a község **szabadidős programjainak szervezése**, közvetítése illetve lebonyolításukban való tevékeny részvétel (önkormányzati rendezvények gyermek- és szabadidős programjai).

Jövőre vonatkozó tervek

A **Vöröskereszttel** szeretnénk fenntartani továbbra is a jó kapcsolatot, minél több önkéntes bevonásával bővíteni a taglétszámot.

A **Magyar Élelmiszerbank** információt gyűjt az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegekről, akkumulálja, majd - többek között szolgálatunkon keresztül is - eljuttatja az arra rászorulókhöz, mellyel elősegíti a szegénység, az éhezés és az alultápláltság csökkenését. Az Élelmiszerbank rendkívül fontos partner számunkra, amellyel a jövőben is mindenképp folytatni szeretnénk együttműködésünket.

Andornaktálya, 2019. február 12.

Ipacs Éva
családsegítő

Brassóné Koncz Zsuzsanna
családsegítő